

3. Υπάρχει κάποιο πολιτικό γεγονός 4. Εγκαταλείψατε κάποια πολιτική 5. Ποιο θεωρείτε ότι είναι το ...

Media: ΒΗΜΑ ΤΗΣ ΚΥΡΙΑΚΗΣ Page: 127 Published at: 20-07-2025
Author: Surface: 788.98 cm² Circulation: 32170
Subjects:

ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ

Σπύρος Μαντζαβίνος

«Με κάθε πληγή της η ψυχή “ανοίγει” και διευρύνεται»

Γεννήθηκε το 1995, είναι σκηνοθέτης της ταινίας «Πανελλήνιον», που απέσπασε τρία βραβεία στο Διεθνές Φεστιβάλ Ντοκιμαντέρ Θεσσαλονίκης και θα προβληθεί ξανά στους θερινούς κινηματογράφους τον Σεπτέμβριο. Το πιο πρόσφατο βιβλίο του με τίτλο «ποδολάτρες» κυκλοφόρησε μόλις από τις εκδόσεις Πατάκη με δική του εικονογράφηση

1. Ο κόσμος στα δικά σας μάτια προχωράει γρήγορα ή αργά;

«Δεν πιστεύω ότι ο κόσμος προχωράει – είτε μπροστά είτε πίσω, είτε γρήγορα είτε αργά –, με κανέναν τρόπο. Καμία εξελικτική πρόοδος δεν χαρακτηρίζει την Ιστορία, ο άνθρωπος δεν θα “βελτιωθεί” – “εξελιχθεί” ποτέ. Τα μελλοντικά γεγονότα θα είναι ίδια με τα παρελθόντα, όντας μονάχα “είδωσι διπλάγμενα έως αν η αυτή φύσις ανθρώπων η”».

2. Οι τι είναι προοδευτικό σήμερα γίνεται συντηρητικό στο μέλλον;

«Δεν πιστεύω στις έννοιες “πρόοδος” και “συντήρηση” γιατί τις βρίσκω κούφιας. Το “οιδιπόδειο” ήταν κοινή γνώση στους αρχαίους (όπως μαρτυρεί ο Σοφοκλής) μερικές χιλιετίες πριν από τον Φρόιντ, που λειδορήθηκε. Αριστουργηματικά βιβλία του 20ού αιώνα σήμερα δεν θα κυκλοφορούσαν λόγω πολιτικής ορθότητας και οπιοειδών ταινίες δεν θα “περνούσαν” από τα workshops σεναρίου».

3. Υπάρχει κάποιο πολιτικό γεγονός το οποίο να θεωρείτε ως εμπειρία που σας διαμόρφωσε (ή σας επηρέασε);

«Ο Πελοποννησιακός Πόλεμος, παρότι δεν τον πρόλαβα. Γιατί η *Ιστορία* του Θουκυδίδη μου έμαθε τα πάντα για την Ιστορία, τη ζωή και τη λογοτεχνία. (Ο Θουκυδίδης είναι ο μεγαλύτερος λογοτέχνης όλων των εποχών.)».

4. Εγκαταλείψατε κάποια πολιτική σας πεποίθηση στην πορεία του χρόνου;

«Φυσικά! Το αντίθετο θα ήταν προβληματικό. Σε ζητήματα αισθητικής και τέχνης είναι που έχω πιο ακλόνητες πεποιθήσεις».

5. Ποιο θεωρείτε ότι είναι το

μεγαλύτερο πρόβλημα της χώρας μας;

«Είναι πολύ δύσκολο να σκεφτώ ποιο είναι το μεγαλύτερο πρόβλημα της χώρας μας επειδή ο ανταγωνισμός είναι τεράστιος! Για να μην υπεισέλθω σε ζητήματα κρατικών εγκλημάτων, θα πω τον ευνουχισμό της ευαισθησίας και την απαξίωση της τέχνης, η οποία έχει έναν ιερό σκοπό: να διευρύνει τα όρια της ευαισθησίας μας».

6. Ησασταν ή όχι δημοφιλής στο σχολείο; Και τι σας έμαθε αυτό για τη ζωή;

«Οχι, δεν ήμουν δημοφιλής σε καμία περίπτωση, αντίθετα – παρότι οχετικά αγαπητός, και με φίλους – ήμουν πάντοτε ο “τρελός”. Αργότερα συμφιλώθηκα με αυτόν τον χαρακτηρισμό και τον αγαπάω, γιατί κατάλαβα πως σου δίνει το “καταλόγιστο”, έτσι που μπορείς να είσαι ο εαυτός σου, “λοζός” ανάμεσα στους βαρετά “ίσιους” και “οωστούς”. Ο μύθος για τους τρελούς Κεφαλλονίτες ενδυνάμωσε ακόμη περισσότερο την αυτοπεποίθησή μου και τη σχέση μου με την καταγωγή μου. Δεν είναι τυχαίο πως πάντα ασχολούμαι με την “εξάιρεση” και τη “διαφορά” όπως στην ταινία μου “Πανελλήνιον”, με τους “θεομπαίχτες” αυτού του κόσμου».

7. Υπάρχουν ακόμη ανατρεπτικές ιδέες;

«Όλο και λιγότερο, καθώς θεωρώ την εποχή μας πολύ πιο συντηρητική και κεκαλυμμένα πομπανική από τις προηγούμενες. Θέλω να πιστεύω πως οι *ποδολάτρες* μου, το βιβλίο μου που μόλις κυκλοφόρησε από τις εκδόσεις Πατάκη, προσπαθεί να χαράξει κάποιες ραγιοματίες στην επιβεβλημένη υποκριτική “ευπρέπεια”».

8. Ποιο βιβλίο σχετικά με την πολιτική θα συστήνατε ανεπιφύλακτα;

«Την *Ιστορία* του Θουκυδίδη, με τις αιώνιες πολιτικές αλήθειες της».

9. Με τι δεν έχετε συμφιλιωθεί ακόμη στη ζωή ή αργήσατε να συμφιλιωθείτε;

«Με το αστάθμητο του μέλλοντος (είτε για καλό είτε για κακό), έτσι που να σταματώ να πλάθω σενάρια και να υπεραναλύω».

10. Τι θα λέγατε πως απαντά καλύτερα στις υπαρξιακές μας αγωνίες; Η φιλοσοφία; Η τέχνη; Η θρησκεία; Κάτι άλλο;

«Ξεκάθαρη η τέχνη. Χάρis σε αυτήν καταφέρνω να μεταβολίζω τις πληγές μου σε πλίνθους με τους οποίους προσπαθώ να χτίσω φρούρια για να τις βλέπω από ψηλά και να μαθαίνω καλύτερα τη ζωή και τον εαυτό μου. Μέσω της τέχνης μπόρεσα να συνειδητοποιήσω πως με κάθε πληγή της η ψυχή “ανοίγει” και διευρύνεται, έτσι που να αγκαλιάζει μεγαλύτερο κόσμο».

11. Ποιο πρόσωπο, ιστορικό ή από τον σύγχρονο κόσμο, θα επιλέγατε ως προνομιμακό σας συνομιλητή;

«Τον Τζων Κασσαβέτη για τη δημιουργική του τόλμη εναντίον κάθε ακαδημαϊσμού και “τεχνικής αρτιότητας” και τους αρχαίους τραγικούς. Το σύγχρονο για μένα είναι το αρχαίο γιατί βρiοκεται εγγύτερα στα αρχέτυπα του κόσμου».

12. Θα γυρνούσατε τον χρόνο πίσω; Και για ποιον λόγο;

«Τελικά όχι, γιατί νομίζω πως αυτό που είσαι είναι αποτέλεσμα της ιστορίας σου και ποιος ξέρει, ίσως η παραμικρή μεταβολή απέβαινε καταστροφική: “μία ροπή και ταύτα πάντα θάνατος διαδέχεται”. Εξάλλου χωρίς τις πληγές και τις απογοητεύσεις μου δεν θα είχα τι να γράφω, τι να σκηνοθετώ τι να ζωγραφίζω...».

13. Ποια συμβουλή ζωής θα δίνατε στον έφηβο εαυτό σας;

«Γίνε αυτό που είσαι!».

14. Και ποιο ανάγνωσμα θα συστήνατε σε έναν έφηβο σήμερα;

«Τον *Φύλακα στη σκαλη* του Τζ. Ντ. Σάλιντζερ, το αιώνια εφηβικό βιβλίο».

15. Θα συμφωνούσατε πως όλα, τελικά, είναι πολιτικά;

«Νομίζω πως η αισθητική είναι ηθική, οπότε όλα απολήγουν σε αυτήν».

